

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Dato
11. marts 2016

Meddelelse om en EU-strategi for flydende naturgas (LNG) og gaslagring.

KOM-nr.: (2016) 49

Nyt notat

Oversendes samtidigt til Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget

1. Resumé

Kommissionen har den 16. februar 2016 fremsat en meddelelse om en strategi for flydende naturgas (LNG) og gaslagring. Meddelelsen indgår i Kommissionens såkaldte vinterpakke under Energiunionen. Strategien har til hensigt at udnytte potentialet for LNG og gaslagring med henblik på at bidrage til Energiunionens centrale mål om at gøre EU's gassystem mere diversificeret og fleksibelt og dermed bidrage til en sikker, modstandsdygtig og konkurrencedygtig gasforsyning. Strategien fokuserer på tre indsatsområder: For det første, at den nødvendige infrastruktur er til stede for at fuldføre det indre marked og give alle medlemslande mulighed for at opnå fordelene ved adgang til LNG-markedet. For det andet, at det indre marked for energi fuldføres. For det tredje, at EU intensiverer sin indsats for et tæt samarbejde med internationale partnere for at fremme et frit, likvidt og gennemsigtigt globalt marked for LNG.

Kommissionens meddelelse har ikke konsekvenser for dansk ret. Regeringen hilser meddelelsen velkommen og kan overordnet set støtte Kommissionens meddelelse, herunder at det er vigtigt at fuldføre det indre marked for gas, som vil kunne fremme anvendelsen af LNG og understøtte gennemførelse af nødvendige investeringer i infrastruktur.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2016) 23 af 16. februar 2016 fremsat en meddelelse om en EU-strategi for LNG (flydende naturgas) og gaslagring. Meddelelsen indgår som en del af Kommissionens såkaldte vinterpakke for Energiunionen, der også består af forslag til revision af forordning 994/2010 om naturgasforsyningsikkerhed, forslag til revision af afgørelse om indførelse af en mekanisme for udveksling

**Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet**

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

af oplysninger vedrørende mellemstatslige aftaler energiområdet (IGA) og meddelelse om en EU strategi for varme- og køling.

3. Formål og indhold

Formålet med EU's strategi er at udnytte potentialet for LNG og gaslagring i EU med henblik på at diversificere EU's nuværende gassystem og gøre dette mere fleksibelt. Strategien vil således bidrage til Energiunionens formål om en sikker, modstandsdygtig og konkurrencedygtig gasforsyning.

Strategien fokuserer på tre indsatsområder:

For det *første* anfører Kommissionen, at den nødvendige infrastruktur skal være til stede for at fuldføre det indre marked og give alle medlemslande mulighed for at opnå fordelene ved adgang til LNG-markedet enten direkte eller via andre medlemslande.

EU's nuværende LNG-terminaler tilvejebringer samlet set tilstrækkelig forgasningskapacitet, og der er planer om etablering af yderligere kapacitet i bl.a. Estland. Udfordringen om ikke-optimal geografisk fordeling af LNG-terminaler kan løses ved at bygge nye terminaler de relevante steder eller ved at forbedre adgangen til eksisterende terminaler.

Kommissionen peger på, at en bedre adgang til likvide hubs kan ske ved forbedret sammenkobling af net, hvor gas fra eksisterende LNG-terminaler eller rørbundet gas handles. Det vil forbedre forsynings sikkerheden for de medlemslande, som for nærværende kun har adgang til begrænsede forsyningskilder. Med EU's TEN-E Program er der etableret et stabilt rammeværk for EU-støtte til infrastruktur, herunder etablering af gastransmissionsledninger og LNG-terminaler.

For det *andet* peger Kommissionen på nødvendigheden af at fuldføre det indre marked for energi, således at der sendes de rigtige prissignaler for at tiltrække LNG, hvor der er behov, og for at understøtte de nødvendige investeringer i infrastruktur. Ud over tilstrækkelig infrastruktur er et velfungerende marked også påkrævet, hvis forbrugerne i EU skal drage fordel af potentialet for LNG i form af diversificering.

EU's samlede gaslagerkapacitet er steget kraftigt i løbet af de sidste ti år. Tilgængelighed og type af gaslagre varierer betydeligt i EU afhængig af medlemslandenes energimix, forsyningsportefølje og geologiske muligheder. Generelt set vil bedre sammenkobling af net og regionalt samarbejde kunne resultere i en bedre og mere effektiv anvendelse af gaslagring. Der peges på, at selvom den eksisterende gaslagerkapacitet synes tilstrækkelig, er det stadig nødvendigt at justere sammen-

kobling og regulering for at forbedre den grænseoverskridende udveksling af gas og bredere regionale tilgængelighed.

Den regionale sammenhæng afgør i høj grad behovet for og tilgængeligheden af lagerkapacitet og den rolle, som opbevaring spiller i gasforsyningen og for energisikkerheden. Tilgangen til regulering af gaslagring varierer meget mellem lande og regioner. Tilsvarende varierer tariffer for transmission af gas til og fra lager betydeligt i hele EU. I nogle tilfælde betaler lagerkunder både for transport, når gas skal lagres, og for at få gas trukket ud af lagrene igen. Sådanne prisstrukturer kan gøre lagring af gas mindre attraktivt og ikke-konkurrencedygtig, hvor taksterne er urimeligt høje. Der peges på, at transmissionstariffer til og fra gaslagring behandles i arbejdet med at udvikle fælles EU-regler for adgang til gaslagre med henblik på at sikre lige konkurrencevilkår mellem konkurrerende fleksibilitetsydelsers, og at prisstrukturen bør være omkostningsbestemt.

LNG har i nogle tilfælde potentiale for at reducere de nuværende miljøpåvirkninger, fx i transportsektoren, når LNG erstatter brændstoffer som diesel eller svær fuelolie. Brugen af LNG i lastbiler giver en begrænset CO₂ gevinst. I forhold til skibsfart gør brugen af LNG det muligt at opfylde kravene om at mindske svovl- og kvælstofindhold i brændstoffer til skibsfart. Kommissionen peger i denne forbindelse på en fuld gennemførelse af direktiv 2014/94/EU om alternative brændstoffer, herunder etablering af LNG-tankstationer ved havne og indre vandveje.

For det *trede* fremhæver Kommissionen nødvendigheden af, at EU intensiverer sin indsats for et tæt samarbejde med internationale partnere for at fremme et frit, likvidt og gennemsigtigt globalt marked for LNG.

De internationale LNG-markeder undergår store ændringer med betydelige kapacitetsudbygninger, som kommer i drift i Australien og USA i perioden frem til 2020. Der er potentiale for en betydelig yderligere LNG-forsyning fra andre lande, herunder ved Middelhavet. Priser for LNG forventes i løbet af en kort årrække at blive lavere, og EU-importen heraf vil derfor sandsynligvis stige.

Kommissionen peger i strategien på nødvendigheden af regelmæssige drøftelser om LNG med Australien og fortsættelse af samarbejdet med andre nuværende og potentielle leverandører såsom Qatar, Nigeria, Egypten, Angola, Mozambique, Tanzania, Israel, Libanon, Iran, Irak og Libyen. Der bør også fortsat gives høj prioritet til energidialog med Algeriet, USA og Canada. EU bør arbejde tæt sammen med andre store LNG-importører som Japan, navnlig i forbindelse med sit G7 formandskab i 2016, Sydkorea, Kina og Indien, med IEA og i multilaterale fora for at forfølge fælles interesser i at fremme gennemsigtige og likvide LNG-markeder.

Som led i strategien vil Kommissionen løbende rapportere om fremskridt med hensyn til de strategiske LNG- og gaslagringsmålsætninger i forbindelse med den årlige status for Energiunionen og eventuelle identificere yderligere foranstaltninger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Anvendelse af LNG og gaslagring er reguleret i lov om naturgasforsyning, jf. lovbetændtgørelse nr. 1331 af 25. november 2013.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen medfører ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Kommissionens forslag til revision af forordningen har været i høring i Specialudvalget for Energi-, Forsynings- og Klimapolitik.

Landbrug & Fødevarer finder det relevant med en fælles europæisk strategi for såvel udviklingen af LNG-markedet som effektiv udnyttelse af mulighederne for at lagre gas. Landbrug & Fødevarer havde dog gerne set, at Kommissionen også i højere grad havde adresseret udviklingen af et marked for grønne gasser, herunder biogas, da dette vil være et vigtigt bidrag til den fremtidige europæiske forsyningsikkerhed for gas. Regeringen opfordres til at arbejde for et stærkere EU-fokus på udbygningen med biogas og andre grønne gasser som virkemiddel til at reducere den europæiske gasimportafhængighed.

VedvarendeEnergi er bekymrede for, hvorvidt de fremlagte strategier for naturgasforsyning og transport af flydende naturgas (LNG) giver anledning til overinveste-

ringer i infrastruktur til fossil gasforsyning, som kan blive en barriere for omstillingen til vedvarende energi. Bekymringen vedrører specifikt forslaget om, at gasinfrastrukturen skal styrkes, så forsyning kan sikres, hvis den største forsyning til et område falder bort. Dette bør kun ske i det omfang, det er nødvendigt for at sikre den langsigtede gasforsyning, og skal tage hensyn til forventede energibesparelser og reduktion i gasforbrug over de kommende 10-20 år. Forslag om udbygning af LNG-terminaler bør kun ske på et strengt kommercielt grundlag. LNG-baseret gasforsyning har væsentligt højere drivhusgasudslip end anden naturgas og bør derfor ikke fremmes med EU-politik. Der er andre måder at øge forsyningssikkerheden på, som giver lavere drivhusgasudslip. Disse alternativer har som regel også bedre økonomi end LNG-terminaler og bør i stedet fremmes.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at medlemslandene generelt vil hilse strategien velkommen.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser meddelelsen velkommen og kan overordnet set støtte EU-strategien for LNG og gaslagring. Regeringen er navnlig enig i, at det er vigtigt at fuldføre det indre marked for gas, som vil kunne fremme anvendelsen af LNG og understøtte gennemførelse af nødvendige investeringer i infrastruktur. Derudover er det regeringens holdning, at udviklingen af LNG skal baseres på markedsvilkår. Regeringen er ligeledes enig i, at EU bør intensivere sin indsats for et tæt samarbejde med internationale partnere for at fremme et frit, likvidt og gennemsigtigt globalt marked for LNG.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.